www.kurdistannet.org

21-11-2006 16:07بەكاتی ناوەندی ئەوروپا

هونەرمەند شێركۆ تاڵب: چەند خزمەت بە فۆلكلۆرو ڕابردوو دەكرێت، دەبی ئەوەندەو زیاتریش خزمەت بە هونەری نوی بكرێت ... دیمانە\ ئاسۆ- ستیڤان شەمزینانی

هونەرمەند شێركۆ تاڵیب یەكێكە لە دەنگە نوێیەكانی گۆرانی كوردیی، نوی بەمانای كاركردن بەستایڵی تازەتر و جیاواز، بۆئەوەی دڵی ئاواڵا بكەین و كەمێك لەسەر هونەرەكەی دەمەتەقی بكەین بەپێویستمانزانی ئەم دیمانەیەی لەگەڵ سازبدەین. ئاسۆ: سەرەتا دەمانەوێت لەبارەی ئەم سێدییە نوێیەتەوە زانیاریمان پی بدەیت.
شێركۆ تاڵیب: سەبارەت بەم ئەلبومە نوێیە بەناونیشانی (وەرە هاوڕێم بە) ئەم بەرهەمە لەحەوت تراكت پێكدێت لەگەڵ پارچەیەك مۆسیقا، ئەم بەرهەمانە لەهۆنراوەی شاعیران محەمەد عومەر عوسمان و مەحوی لوتكەو د. فەرەیدوون عەبدول بەرزنجی و ڕەنج سەنگاوی و هۆشیار عەبدوڵلا و لوقمان محەمەد ڕەشیدن.
ئاسۆ: ئایا ڤیدیۆ كلیپت بۆ هیچ یەكێك لەو بەرهەمانە نەكردووە؟ شێركۆ تاڵیب: نەخێر، بەنیازم لەئایندەیەكی نزیكدا كلیپێك بۆ گۆرانی وەرە هاوڕێم بە بكەم لەگەڵ برای دەرهێنەر كاك سامان جەلال. ئاسۆ: یەكێك لەو قسانەی زۆر باوەو هونەرمەندان باسی دەكەن ئەوەیە هونەرمەندانی گەنج زیاتر بایەخ بە كلیپ دەدەن و ڕەچاوی ڕەسەنایەتی مۆسیكی كوردیی ناكەن، هەست ناكەیت ئەم ئیشكالییەتە بۆتە هۆی لەدەستدانی زەوق لای گوێگر؟ شێركۆ تاڵیب: من ناتوانم لەسەر بەرهەمی هیچ كەسێك قسەبكەم، بەڵام دەتوانم بەشێوەیەكی گشتی قسە لەسەر كلیپ بكەم، كێشەیەك هەیە تا ئێستا خەڵك ڤیدیۆ لەڤیدیۆ كلیپ جیاناكاتەوە، ئەگەر ئێمە بێین باس لە ڤیدیۆ كلیپ بكەین كۆمەڵێك مكوناتی هەیە، ئەگەر بێتو ئەم گۆرانییە شیاوی ئەوە بێت كە بكرێت بە ڤیدیۆ كلیپ، چونكە ئەم گۆرانیانە زۆریان تەنانەت بەكەڵكی ڤیدیۆ كردنیش نایەن، چونكە لەهیچ ڕوویەكەوە ئامادەیی تیا نییە بۆئەوەی ئەم دەنگانە بكەیتەوە بەوێنە، پێدەچی ئەم گۆرانیانە جوانییەكەیان لەوەدا بی كە بەدەنگ گوێیان لێبگیری. ئاسۆ: تاچەند لەو كلیپانە ڕازیت كە لە ئەوروپاوە دەنێردرێنەوە بۆ كەناڵەكانی ئێرە؟ شێركۆ تاڵیب: بەڕاستی من چاودێر نیم، بەڵام دەكرێت باشتر بكرێت لەبەرئەوەی لەزۆر ڕووەوە كەموكورتی هەیە كە پێدەچی خەتای هونەرمەندان خۆشیان نەبی، پەلە پروزەی كاركردن و دووركەوتنەوەی ستافەكان لەیەكتری و نەبوونی كامێرای باش و دەرهێنەری باش دەبنە هۆی كەموكوڕیی. ئاسۆ: هەندی لەهونەرمەندان بۆ بەرهەمهێنانی هونەریی، ڕوو دەكەنە توركیا لێرەوە گۆرانییەكانیان تێكەڵ بە ئاوازی توركی دەبی بەجۆری تەنیا وشەكان بەكوردیی دەمێننەوە، ئایا

ئەمەش کێشە نییە؟ شێرکۆ تاڵیب: ئەگەر کەسێك لەهەر جێگەیەکی دنیا گۆرانییەك بکات ڕاستگۆیی ئەم گۆرانییە بەخۆیەوە دیارە، ڕەسەنایەتی خۆی خۆی هەڵیگرتووە کە پێدەچی لەتێکستدا بی یان میلۆدی ئەم بەرهەمەدا بی یاخود لەدابەشکردنیدا، ئەگەر مۆسیقا ژەنەکانیش تورك بن ئەمە نۆتەیەو زمانی موسیقایە تۆ دەتوانی بۆیان بنوسیتەوە، دەکری دابەشکەر بتوانی ئیتقانی ئەم کارانە بکات و بتوانی بەو ئامێرانە ئەم کارانە ئەنجام بدات کە نزیکترین دەلالەتی مۆسیقی لە مۆسیقای ئێمەوە نزیك بێت. ئاسۆ: ئەگەر لە کوردستان کۆمپانیاو ستۆدیۆی لەو جۆرە دروست بکرێت کە ئێستا لە تورکیا هەیە پێتوا نییە دەتوانی ئەم کێشەیە چارەسەر بکات؟

شێرکۆ تاڵیب: نەبوونی کۆمپانیا هونەرییەکان بۆ بەرهەمهێنانی هونەریی و تەلەفزیۆنی و نەبوونی ستۆدیۆکانی دەنگ وایکردووە هونەرمەندان بیر لە جێگایەکی تر بکەنەوە، لەبەرئەوەی کوالیتەی هومەرمەندانی چواردەوری ئێمە لە ئاستێکی زۆر بەرزدایە، بۆیە هونەرمەندی کوردیش لە هیچ ڕوویەکەوە کەمتر نییە لەوان، بۆیە ڕوو دەکەنە ئەو جێگایانە بۆ تۆمارکردن، ئەگەرنا کۆمپانیای باش و ستۆدیۆی گەورە هەبی پێموانییە بۆ کاری تۆمارکردن بیر لەوە بکەنەوە بچنە ئەوی. ئاسۆ: ئێستا هونەرمەندان بۆ ئەنجامدانی کارە هونەرییەکانیان دەبی ڕوو لە حیزب و دەسەڵات بکەن و پارە لەوان وەربگرن، بەبڕوای تۆ بە چ ڕێگەیەك دەکری ئەمە کۆتایی پێبێت؟

شێرکۆ تاڵیب: هیوادارم کۆپی چارەسەر بکری، ئەو کاتە هونەرمەند خۆی دەتوانی لەڕێگەی بەرهەمە نوێیەکانی خۆیەوە، خۆی دروست بکات و تۆمار بۆ خۆی بکات.

ستیڤان: یەکێك لەمەرجەکانی گۆرانییەکی بەهێز بوونی تێکستێکی بەهێزە، یان بەمانایەکی تر تێکست ڕۆڵی کارای هەیە لەسەرخستنی گۆرانیدا، تۆ لە هەڵبژاردنی شیعردا زۆر بەئاگای بەدەلیلی هەڵبژاردنی شیعرەکانی مەحوی و شاعیرە نوێگەرەکانی تر، دەکری بپرسم پێوانەی تۆ چییە بۆ هەڵبژاردنی شیعر، یان دەتەوی لە کام ڕوانگەو مەکتەبی شیعریی تێکستێك هەڵبژێریت؟ شێرکۆ تاڵیب: ئێمە وەك میللەتێکی ڕۆژهەڵاتی، هەمیشە لایەنە هەستییەکانی تێکستمان پێویستە، ئەو لایەنانەی ئێمە پشوویەکی دەروونی پێدەدەین یاخود پێویستییەکانی ئێمە لەو شیعرانەدا ڕەهادەبن. لەڕاستیدا ئەو شیعرانە پێویستییەکانی ئێمەو گەنجانی وڵاتەکەمانە کە وامان لێدەکات هەڵیانبژێرین تا بیانکەین بە گۆرانی پێشکەشیان بکەین. هەڵبژاردنی شیعر شتێکی بنەڕەتییە لە دروستکردنی بەرهەمێکی بەپێزدا، چونکە هۆنراوە هەوێنی گۆرانییەکی باشە، ئەگەر ئەم هەوێنە کەموکورتییەکی تێدابی یاخود لەنگییەك لە داڕشتنەوەیەکدا هەبی هەڵبەتە لەنگییەك لەبەرهەمە هونەرییەکەدا دروست دەکات. ستیڤان: ئەم پرسیارەم پرسیاری نوێگەرییە، ئێمە وەك کورد خاوەنی کەلەپورو فۆلکلۆرێکی دەوڵەمەندو گەورەین، ئەمە بەگەواهیی ڕۆژهەڵاتناسان و ئەو گەڕیدە بیانییانەی هاتوونەتە زێدمان. زۆربەی مێژوونووسانیش ئاماژە بۆ دەوڵەمەندیی ئەم کەلەپورە دەکەن، ئێمە چۆن دەتوانین هونەرێکی گۆرانی هاوچەرخ بەرهەمهێنین لەسەر بنەمای ئەم کەلەپورە، یان دەتوانین ئەم کەلەپورە تێکەڵ بەهونەری نوی بکەین لەچەشنی ڕۆك و پۆپ و مۆرکی خۆشمانی تێداون نەکەین؟

شێرکۆ تاڵیب: بابەتی گۆرانی وتن و بابەتی هێنانەوەی ئەوەی کە گۆرانی ئێمە، ڕەسەن بی، زۆرجار لێمان تێکدەچی لەبەینی فۆلکلۆرو نوێگەریی و گۆرانی تازەو کۆندان لەراستیدا فۆلکلۆر بۆ خۆی شتێکی زۆر جوانە، دەکری خەڵکانێکی باش کار لەم لایەنەدا بکەن و دەکری کەسانێکی تریش هەبن لەبەرامبەردا کاری تازە بکەن، لەبەرئەوەی ئەگەر ڕابردووی ئێمە ئەم شتانە بووبی، ئەم فۆلکلۆرە جوانە بی کەواتە دەبی ئایندەیەکی جوانیشمان هەبی کە بنەڕەتەکەی داڕشتنەوەی ئەم فۆلکلۆرانەبن لەقالبێکی نوێدا، لەتێکستێکی نوێدا، لەچوارچێوەیەکی تازەترو جوانتردا، و بەکارهێنانی ئەو ڕیتمانەی ئێستا لەگەڵ سەردەمدا دەگونجێن و دابەشکردنی ئەم بەرهەمانە بە شکڵێکی تازەتر. هەروەها پێموایە

چەند خزمەت بەفۆلکلۆر و ڕابردوو دەکرێت، دەبی ئەوەندەش و زیاتریش خزمەت بە هونەری نوی بکرێت. ستیڤان: لەپرسیاری نوێگەرییدا دەمێنمەوە، دەبینین زۆربەی گۆرانییەکانی ئەمرۆ بەهەمان ستایڵ و چرپینی کۆن دەوترێنەوە سەیری مەقامی سێگاو حیجازو ئەڵوەن بکە بچووکترین گۆڕانیان بەسەردا نەهاتووە و تا ئێستا وەك خۆیان و بەبی دەستکاریی دووبارە دەوترێنەوە، تۆ پێتوانییە ڕەوتی تەقلیدیی و باو ئاراستەی هونەری کوردیی بەدەستەوەیە نەك نوێگەریی، دەکری بپرسین لەم فەزایە دا کەشتی نوێگەریی لەکوێی ئەم هونەرەدا لەنگەری گرتووە؟
شێرکۆ تاڵیب: جوانترین بابەت لە هونەردا ئازادکردنی هونەرمەندە، هونەرمەند ئازاد بێت لەو پێویستی و خەمانەی ناوەوەی خۆی کە بیانخاتە سەر کاسێت یان سێدی. بەڵام کێشەکە لەوەدایە ڕابردوو و فۆلکلۆرو ئایندە بخرێنە چوارچێوەیەکەوە و لەقاڵبێکدا بیانبینیت کە دەبی ئەم قاڵبەی هەبی ئنجا هونەرێکی نەتەوەییە یان شتێکی ڕەسەنە و تایبەتە بەنەتەوەی ئێمە، بەراستی ئەمە کێشە بۆ هونەرمەند دروست دەکات. پێموایە دەکری ئەم مەقامانە لەسەر شکڵی تازەش بوترێن و تێکستی تازەیان بۆ دابنری، بەجۆرێك لەجۆرەکان نوێگەریی بکرێتە بەریان جا وەك مەقام خۆی بێت یان توانەوەی لەسەر بەستەیەکی نوێدا کە سەر بەم دەزگاو مەقامانە بن. ستیڤان: ڤیدیۆ کلیپ ڕەگەزێکی هەرە گرنگی گۆرانی ئەمرۆو هاوچەرخە، تۆ لەکاری ڤیدیۆ کلیپ دا ستایلێی جیاوازت هەیەو لە هونەرمەندانی تر لەمڕووەوە جیاوازیت، بۆ نموونە تۆ کلیپی ڕەش و سپی (فلاشباگ) ت هەیە، دەکری بپرسم کلیپ لای تۆ بۆ دورست کردنی بازاڕە یاخود بەشێکە لە پێویستی و ستراکتۆرەکانی گۆرانی نوی؟
شێرکۆ تاڵیب: هەڵبەتە من لەگەڵ ئەوەنیم شیعر چی دەڵی تۆ بیکەیتە وێنە، بەڵکو مەبەستم لەوەیە ئەگەر ڤیدیۆ کلیپێك بکرێت بەڕەش و سپی هەڵبەت بانگ کردنێك هەیە بۆ گەرانەوە بۆ سادەیی و ساکاریی مرۆڤ، بۆ ئەو جێگە بێگەردانەی کە مرۆڤ پیایدا تێپەڕی، جۆرێك لەسادەیی نیشان بدەین لە ڤیدیۆ کلیپێکدا وەك چۆن لەتێکستەکەدا، و وەك چۆن لە وتنەکەدا، وەك چۆن لە ئاوازەکەدا ئەم حاڵەتانە بەرجەستە بووە. بۆیە مەبەستی من لە ڤیدیۆ کلیپ کردنی گۆرانی (تەنیا وەرە) ئەو مەبەستەیە گەڕانەوەیە بۆ سادەیی و ساکاریی مرۆڤ. ستیڤان: لەگۆرانی تازەی کوردیدا تەرکیزێکی زیاتر لەسەر ڤیدیۆ کلیپە لەچاو گرنگیدان بەئاوازو تێکست و میوزیك ئەم حاڵەتە لای گەلانی چواردەوریش وەکو تورك و عەرەب زاڵە، من پرسیارەکەم ئەوەیە پشتگوی خستنی ڕەگەزو پێکهێنەرەکانی تری گۆرانی و بەهەند وەرگرتنی یەکەمی کلیپ جۆرێك نییە لەبەدحاڵی بوون لەمانای فراوان و گشتگیری گۆرانی؟شێرکۆ تاڵیب: ئەگەر ئەم کلیپانە زیاتر لە مۆسیقاو ئاوازو تێکستیان بۆ کرابی بەڵی ئەو قسەیەی تۆ تەواوە، بەڵام ئەگەر لەکاتێکدا تێکست و مۆسیقاو هەموویان لەیەك ئاستدا بن کارێکی تەواوە. لەراستیدا هاتنەکایەی ڤیدیۆ کلیپ لەتەواوی دنیادا بۆ بەبازار کردنی ئەم بەرهەمانەیە. هیوادارم لەوڵاتی ئێمە قۆناغەکان ببڕدرێت ئنجا ئەوکاتە بەبازاڕکردنی ڤیدیۆ کلیپ بێتە کایەوە، پێموایە ڤیدیۆ کلیپ ڕەگەزێکی بنەڕەتییە لەپێکهێنانی گۆرانییەکدا، بەتایبەتی ئەگەر ئەم گۆرانییە گۆرانییەکی تاك بێت و سەر بەئەلبومێك نەبێت. ڤیدیۆ کلیپ بۆ بازاڕکردنی گۆرانی کارێکی پێویستە بەڵام لەهیچ ڕوویەکی هونەرییەوە کەمییان نەبی، کەمییەك نەنوێنری لەپێناو بە بازاڕکردنی ئەم بەرهەمانە. هونەر بۆ هونەر بی لەدوایدا ئەگەر بازاڕێکیش هەبی شتێکی باشە.